

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 และหารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ดังนั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงจำแนกออกเป็น 2 ขั้นตอน ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์และนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ตอนที่ 1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติพื้นฐาน ร้อยละ ปรากฏผลดังตาราง 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และ
ตำแหน่ง

สถานภาพ	จำนวน (n)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	233	70.39
หญิง	98	29.61
รวม	331	100.00
อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	15	4.53
30-40 ปี	59	17.82
41-50ปี	155	46.83
50 ปีขึ้นไป	102	30.82
รวม	331	100.00
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	201	60.73
ปริญญาตรี	105	31.72
สูงกว่าปริญญาตรี	25	7.55
รวม	331	100.00
ตำแหน่ง		
ผู้แทนผู้ปกครอง	39	11.78
ผู้แทนครู	33	9.97
ผู้แทนองค์กรชุมชน	39	11.78
ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	39	11.78
ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา	38	11.48
ผู้แทนพระภิกษุ	34	10.27
ผู้ทรงคุณวุฒิ	76	22.97
ผู้บริหารศึกษา	33	9.97
รวมเฉลี่ย	331	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 70.39 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 46.83 มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 60.73 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 22.97 รองลงมาเป็นผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำแหน่งละ 39 คน คิดเป็นร้อยละ 11.78 และตำแหน่งสุดท้ายเป็นผู้แทนครูและผู้บริหารสถานศึกษาตำแหน่งละ 33 คน คิดเป็นร้อยละ 9.97

ตอนที่ 1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยสถิติพื้นฐาน \bar{X} และ S.D. ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ในภาพรวม ทั้ง 4 ด้าน

ปัญหาการมีส่วนร่วม	ระดับการบริหารงาน		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	2.88	0.97	ปานกลาง	1
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	2.83	0.97	ปานกลาง	2
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	2.78	0.99	ปานกลาง	4
4. ด้านการบริหารทั่วไป	2.82	1.02	ปานกลาง	3
รวมเฉลี่ย	2.83	0.94	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 มี 4 ด้าน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาอันดับแรกคือด้านการบริหารงานวิชาการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) รองลงมาด้านการบริหารงบประมาณมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) และอันดับสุดท้ายคือด้านการบริหารงานบุคคลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ

ปัญหาการมีส่วนร่วม	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา	2.87	1.19	ปานกลาง	8
2. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษา	2.83	1.22	ปานกลาง	14
3. การมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อรับทราบ การบริหารจัดการ และความก้าวหน้าด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษา	2.85	1.20	ปานกลาง	11
4. การมีส่วนร่วมในการวางแผน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา	2.87	1.22	ปานกลาง	9
5. การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา	2.92	1.22	ปานกลาง	3
6. การมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	2.86	1.19	ปานกลาง	10
7. การมีส่วนร่วมในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุน ในการจัดกิจกรรม ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	2.85	1.27	ปานกลาง	12
8. การมีส่วนร่วมเป็นวิทยากร และประสานวิทยากรท้องถิ่นในการจัดการศึกษา เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาติ ให้นักเรียน	2.83	1.22	ปานกลาง	14
10. การมีส่วนร่วมวางแผนในการปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน	2.84	1.17	ปานกลาง	13

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ปัญหาการมีส่วนร่วม	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
11. การมีส่วนร่วมส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	2.88	1.17	ปานกลาง	7
12. การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	2.98	1.16	ปานกลาง	1
13. การมีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา	2.98	1.23	ปานกลาง	2
14. การมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติตามการใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา	2.91	1.16	ปานกลาง	4
15. การมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษา	2.90	1.15	ปานกลาง	5
รวมเฉลี่ย	2.88	0.97	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยในภาพรวม ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาการมีส่วนร่วมอันดับที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) อันดับที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) และอันดับที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตร เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ด้านการบริหารงบประมาณ

ปัญหาการมีส่วนร่วม	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. การมีส่วนร่วมวางแผน ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทาง ในการบริหารและจัดการด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา	2.92	1.15	ปานกลาง	1
2. การมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อรับทราบ การบริหารจัดการ และความก้าวหน้าด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา	2.85	1.18	ปานกลาง	5
3. การมีส่วนร่วมวางแผนกลยุทธ์ในการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติงาน ของสถานศึกษา	2.81	1.13	ปานกลาง	6
4. การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษา	2.92	1.15	ปานกลาง	1
5. การมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณของสถานศึกษา	2.76	1.18	ปานกลาง	10
6. การมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อมูลทรัพยากรเพื่อการศึกษา และระดมทุนเพื่อพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษา	2.84	1.12	ปานกลาง	4
7. การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	2.87	1.16	ปานกลาง	3
8. การมีส่วนร่วมในการจัดระบบสวัสดิการเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	2.79	1.15	ปานกลาง	8
9. การมีส่วนร่วมในการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษา	2.79	1.14	ปานกลาง	7
10. การมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา	2.79	1.15	ปานกลาง	8
รวมเฉลี่ย	2.83	0.97	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยในภาพรวมมี ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาการมีส่วนร่วมอันดับที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมวางแผน ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทาง ในการบริหารและจัดการด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาและการมีส่วนร่วม ให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) อันดับที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.87$) และอันดับที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาของสถานศึกษามี ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล

ปัญหาการมีส่วนร่วม	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. การมีส่วนร่วมวางแผน ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางในการบริหารและจัดการด้านการบริหารงานบุคคล	2.82	1.12	ปานกลาง	2
2. การมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อรับทราบ การบริหารจัดการ และความก้าวหน้าด้านการบริหารงานบุคคล	2.76	1.12	ปานกลาง	4
3. การมีส่วนร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบในการเสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา	2.75	1.13	ปานกลาง	5
4. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมในการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพบุคลากรของสถานศึกษา	2.77	1.11	ปานกลาง	3
5. การมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคล	2.83	1.09	ปานกลาง	1
รวมเฉลี่ย	2.78	0.99	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยในภาพรวมมีปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาการมีส่วนร่วมอันดับที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) อันดับที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมวางแผน ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางในการบริหารและจัดการด้านการบริหารงานบุคคล มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) และอันดับที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมในการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพบุคลากรของสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ด้านการบริหารทั่วไป

ปัญหาการมีส่วนร่วม	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. การมีส่วนร่วมวางแผน ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทาง ในการบริหารและจัดการด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา	2.86	1.18	ปานกลาง	4
2. การมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อรับทราบ การบริหารจัดการ และความก้าวหน้าด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา	2.84	1.20	ปานกลาง	7
3. การมีส่วนร่วมประชุม ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการวางแผนกำหนดนโยบายของสถานศึกษา	2.86	1.17	ปานกลาง	3
4. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาของสถานศึกษา	2.81	1.12	ปานกลาง	8
5. การมีส่วนร่วมในการวางแผน และพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	2.84	1.15	ปานกลาง	6

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ปัญหาการมีส่วนร่วม	ระดับปัญหา		แปลผล	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		
6. การมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ	2.76	1.23	ปานกลาง	12
7. การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	2.74	1.26	ปานกลาง	13
8. การมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา	2.87	1.14	ปานกลาง	1
9. การมีส่วนร่วมในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลเข้ามาเป็นที่ปรึกษา หรือเป็นคณะกรรมการของสถานศึกษา	2.79	1.14	ปานกลาง	9
10. การมีส่วนร่วมปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติงานของสถานศึกษา	2.86	1.12	ปานกลาง	2
11. การมีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนา ระบบติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในสถานศึกษา	2.85	1.12	ปานกลาง	5
12. การมีส่วนร่วมในการสรุปผล และรายงานผลการพัฒนาสถานศึกษาให้สาธารณชนทราบ	2.79	1.15	ปานกลาง	10
13. การมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา	2.79	1.17	ปานกลาง	11
รวมเฉลี่ย	2.82	1.02	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.6 พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยในภาพรวมมีปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาการมีส่วนร่วมอันดับที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) อันดับที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) และอันดับที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมประชุม ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการวางแผนกำหนดนโยบายของสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$)

จากตารางที่ 4.3 - 4.6 ผู้วิจัยได้จัดลำดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ในแต่ละด้าน ดังนี้

ปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการ

1. การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
2. การมีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา
3. การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตร เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

ปัญหาด้านการบริหารงบประมาณ

1. การมีส่วนร่วมวางแผน ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทาง ในการบริหารและจัดการด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา
2. การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษา
3. การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคล

1. การมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคล
2. การมีส่วนร่วมวางแผนให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางในการบริหารและจัดการด้านการบริหารงานบุคคล
3. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพบุคลากรของสถานศึกษา

ปัญหาด้านการบริหารทั่วไป

1. การมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
2. การมีส่วนร่วมปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษา
3. การมีส่วนร่วมประชุม ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการวางแผนกำหนดนโยบายของสถานศึกษา

ขั้นที่ 2 การนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3

การนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ใน 4 ด้าน คือด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยนำปัญหาอันดับที่ 1 - อันดับ 3 ของแต่ละด้าน เข้าสู่กระบวนการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ 11 คน การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการประมวลข้อเสนอแนะที่ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นตามรายละเอียดดังนี้

ปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการ

1. การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางแก้ปัญหา

- 1.1 เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมเพื่อแจ้งนโยบาย
- 1.2 ให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น
- 1.3 เชิญเข้ามามีส่วนร่วมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดกิจกรรมของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานระบบประกันคุณภาพ

2. การมีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

แนวทางแก้ปัญหา

- 2.1 จัดประชุมเพื่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขอการสนับสนุนในการจัดหาสื่อ
- 2.2 เชิญเข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
- 2.3 เชิญให้เข้ามามีส่วนช่วยเหลือโดยเป็นวิทยากรให้บริการแหล่งเรียนรู้

3. การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตร เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

แนวทางแก้ปัญหา

3.1 จัดประชุมให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 เชิญประชุมเสนอแนวคิดในการจัดทำหลักสูตร

3.3 ศึกษา คูงาน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จการใช้หลักสูตร

ปัญหาด้านการบริหารงบประมาณ

1. การมีส่วนร่วมวางแผน ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทาง ในการบริหารและจัดการด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

แนวทางแก้ปัญหา

1.1 ผู้บริหารจัดประชุมและรายงานเกี่ยวกับงบประมาณ

1.2 ผู้บริหารแจ้งรายรับ-รายจ่ายของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษา

รับทราบ

1.3 ผู้บริหารขอความคิดเห็นจากคณะกรรมการสถานศึกษา

1.4 แต่งตั้งให้ร่วมเป็นคณะกรรมการวางแผนจัดงบประมาณ

2. การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษา

แนวทางแก้ปัญหา

2.1 จัดประชุมให้คณะกรรมการ มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้งบประมาณ

2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการ เสนอความคิดเห็นในการจัดทำรายละเอียดแผนงานในการใช้งบประมาณ

2.3 แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมติดตามการใช้งบประมาณของสถานศึกษา

2.4 แต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง

3. การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางแก้ปัญหา

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมพิจารณาทุนเพื่อการศึกษา

3.2 คณะกรรมการ มีส่วนร่วมจัดหาทุนเพื่อการศึกษา

3.3 คณะกรรมการ ร่วมวางแผนระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้พัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

3.4 ร่วมวางแผนระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้พัฒนาการศึกษาทางโรงเรียน

3.5 จัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า ทอดผ้าป่าการศึกษา

ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคล

แนวทางแก้ปัญหา

1. การมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคล

1.1 ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการ เป็นคณะกรรมการร่วม คัดเลือกลูกจ้าง

1.2 จัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคล

1.3 ร่วมเป็นคณะกรรมการประเมิน โครงการ ในการพัฒนาบุคลากร ในโรงเรียน

1.4 เข้าร่วมประเมิน โครงการ/กิจกรรมของโรงเรียน

2. การมีส่วนร่วมวางแผนให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางในการบริหารและจัดการด้านการบริหารงานบุคคล

แนวทางแก้ปัญหา

2.1 จัดประชุม เพื่อให้คณะกรรมการ ให้คำปรึกษาวางแผนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร

2.2 มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการและกิจกรรมในการพัฒนาบุคลากร

2.3 เชิญร่วมเป็นคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น จัดนิทรรศการแสดงผลงานครู/นักเรียน

3. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพบุคลากรของสถานศึกษา

แนวทางแก้ปัญหา

3.1 จัดประชุมคณะกรรมการ แต่ละภาคเรียน

3.2 ร่วมแสดงความคิดเห็น ในด้านการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพ

3.3 ร่วมเป็นคณะกรรมการคัดเลือกบุคลากรที่มีผลงานดีเด่น

3.4 เชิญให้มาร่วมแสดงความคิดเห็นพฤติกรรมของครูที่ชุมชนต้องการ

ปัญหาด้านการบริหารทั่วไป

1. การมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

แนวทางแก้ปัญหา

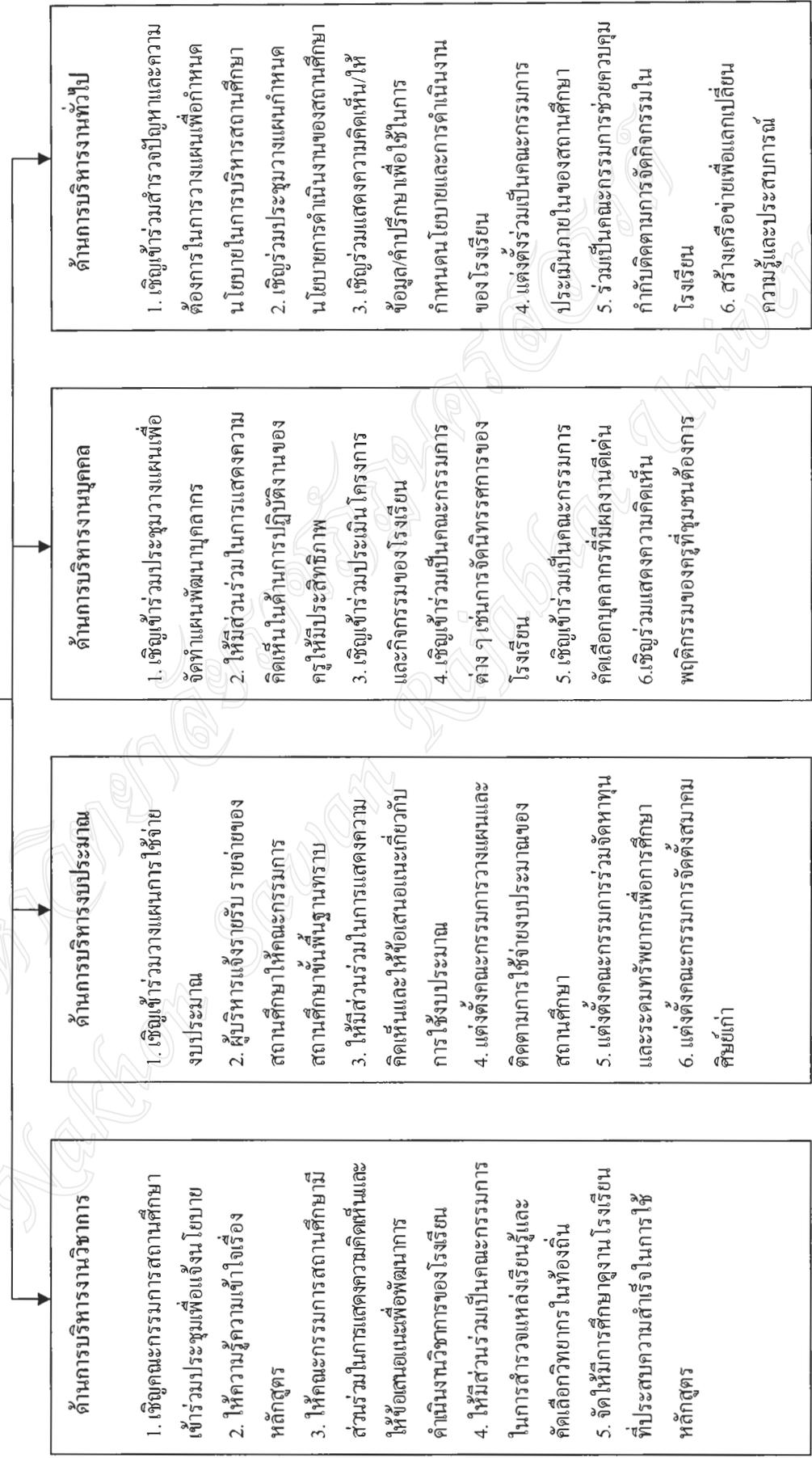
1.1 เชิญคณะกรรมการ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการประชุมวางแผน

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการ ร่วมเป็นกรรมการประเมินภายในของสถานศึกษา/แต่งตั้งมอบหมายงานให้คณะกรรมการแต่ละคนรับผิดชอบ

- 1.3 เชิญคณะกรรมการ เข้ามามีส่วนร่วมประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.4 เชิญคณะกรรมการ เข้ามามีส่วนร่วมประเมินผล
2. การมีส่วนร่วมปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษา
แนวทางแก้ปัญหา
 - 2.1 ให้คณะกรรมการ ร่วมประเมินความพึงพอใจในแต่ละโครงการ
 - 2.2 ให้คณะกรรมการ ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน
 - 2.3.4 ให้คณะกรรมการช่วยควบคุมกำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมในโรงเรียน
3. การมีส่วนร่วมประชุม ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการวางแผนกำหนดนโยบายของสถานศึกษา
แนวทางแก้ปัญหา
 - 3.1 เชิญคณะกรรมการ เข้าร่วมประชุมเพื่อวางแผนกำหนดนโยบายการดำเนินงานของสถานศึกษา
 - 3.2 เชิญคณะกรรมการ เข้าร่วมให้ข้อมูล/คำแนะนำ/คำปรึกษา เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย
 - 3.3 เชิญคณะกรรมการ เข้าร่วมสำรวจปัญหาและความต้องการในการวางแผนเพื่อกำหนดนโยบายในการบริหารการศึกษา

ตอนที่ 2 จากผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสามารถนำมาสรุปเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ได้ดังนี้

รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่การศึกษามศสว.เขต 3

ภาพที่ 4.1 แสดงรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามศสว.เขต 3

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 331 คนซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.93 แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในงานทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป จำนวน 43 ข้อ การเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) สอบถามระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จากนั้นนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐานได้แก่ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) จัดประชุมสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ 11 คน เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 233 คน มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 155 คน มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 201 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 76 คน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 มี 4 ด้าน มีปัญหาการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหาอันดับแรกคือด้านการบริหารงานวิชาการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาด้านการบริหารงบประมาณมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับสุดท้ายคือด้านการบริหารงานบุคคลมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยในภาพรวมปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาการมีส่วนร่วมอันดับที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา และอันดับที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตร เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

3. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยในภาพรวมมี ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาการมีส่วนร่วมอันดับที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมวางแผน ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทาง ในการบริหารและจัดการด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษา อันดับที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา และอันดับที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

4. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยในภาพรวมมี ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาการมีส่วนร่วมอันดับที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคล อันดับที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมวางแผน ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางในการบริหารและจัดการด้านการบริหารงานบุคคล และอันดับที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมในการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพบุคลากรของสถานศึกษา

5. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไปโดยในภาพรวมมี ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาการมีส่วนร่วมอันดับที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันดับที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติงานของสถานศึกษา และอันดับที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมประชุม ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการวางแผนกำหนดนโยบายของสถานศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาและนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ของประเด็นปัญหาที่มีปัญหาสูงสุด 3 อันดับ จากผลการวิจัยพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 4 ด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของสมชิต ชันขวา (2544) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคล ยกเว้นด้านการบริหารทั่วไปมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวรรณ เกื่อนนาคี (2544) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน คือด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป

1.1 ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานวิชาการ มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาอันดับแรกคือ การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมสามัญศึกษา กองการมัธยมศึกษา (2543) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา พบว่า

สถานศึกษาควรมีการกำหนดกลยุทธ์ในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและความพร้อมของชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษารูปแบบต่างๆ โดยใช้แผนยุทธศาสตร์ที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม จัดทำเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาควรยอมรับและเห็นความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในคณะกรรมการสถานศึกษาและกรรมการกิจกรรมอื่น ๆ ควรกำหนดหลักเกณฑ์คัดเลือกตัวแทนชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาที่เชื่อมั่นได้ว่าได้ตัวแทนจากทุกกลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีความสามารถที่จำทำหน้าที่ในฐานะเป็นกรรมการสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ในการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา ควรเน้นบทบาทของชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วม ตามระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับระดับคุณภาพที่กำหนด และมีการปฏิบัติอย่างจริงจัง ปัญหาอันดับที่สองคือ การมีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวัสดิ์ แก้วชนะ (2544) ได้วิจัยเรื่องบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาขอนแก่น พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านส่งเสริมการสอน ด้านงานห้องสมุด และด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนและปัญหาอันดับที่สามคือ การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตร เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพันธ์ ศรีอยเพ็ชร (2547) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่มีส่วนร่วมส่งเสริมให้โรงเรียนดำเนินการจัดการศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้ความเห็นชอบในสาระหลักสูตรที่โรงเรียนจัดทำขึ้น ให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของซาเปล (Chapel. 1995) ได้วิจัยเรื่องสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้แทนผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมตัดสินใจในโรงเรียน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ได้มีส่วนร่วมหรือมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในการร่วมตัดสินใจในโรงเรียนเช่น เรื่องการว่าจ้างครู การจัดทำแผนแม่บทของโรงเรียน และการคัดเลือกครูเป็นต้น และผู้ปกครองมีความต้องการอย่างมากในการเข้าไปมีส่วนร่วมตัดสินใจในโรงเรียนทุก ๆ เรื่อง เช่น การจัดหาทุน การขยายอาคารเรียน การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การประเมินผล การปฏิบัติงานของครู การเลือกและการสนับสนุนกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียน การออกกฎระเบียบเพื่อควบคุมพฤติกรรมนักเรียน รวมทั้งการคัดเลือกผู้บริหารโรงเรียน

1.2 ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงบประมาณ มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาอันดับแรกคือ การมีส่วนร่วมวางแผน ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางในการบริหารและจัดการด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภพ จันทรา (2540) ได้วิจัยเรื่องการบริหารโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารโครงการมากที่สุด ได้แก่บุคลากรเข้าใจบทบาทหน้าที่ การวางแผนการงบประมาณ การจัดองค์กร การประสานงาน มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน ปัจจัยที่เป็นปัญหามากที่สุดจะเกี่ยวข้องกับด้านงบประมาณที่ได้รับและหน่วยเหนือมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ไม่ต่อเนื่อง ปัญหาอันดับที่สองคือ การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐนันท์ เพียงกระโทก (2546) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนนาร่อง ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณชุมชนมีส่วนร่วมในการระดับทรัพยากร การลงทุนทางการศึกษาและการตั้งงบประมาณ ปัญหาที่พบด้านการบริหารงบประมาณ ชุมชนไม่มีความรู้และเข้าใจในการจัดตั้งงบประมาณ และปัญหาทางเศรษฐกิจไม่เอื้อต่อการสนับสนุนโรงเรียน และปัญหาอันดับที่สามคือ การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสนอง เครือมาก (2540) ได้วิจัยเรื่องบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า เรื่องต่าง ๆ ในแต่ละด้านคณะกรรมการโรงเรียนยังไม่ได้ลงมือปฏิบัติอย่างเต็มที่ เพราะโรงเรียนส่วนมากมีการประชุมคณะกรรมการโรงเรียนเพียงไม่กี่ครั้ง ส่งผลให้การบริหารงานด้านงบประมาณในโรงเรียนบางรายการจึงมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาติ นวสุขกุล (2541) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่าด้านงบประมาณและวิชาการคือการส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประกอบด้วยการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ วิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

1.3 ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานบุคคลมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาอันดับแรกคือการมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา พิเศษ (2547) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมด้านพัฒนาบุคลากรของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดเทศบาล จังหวัดชัยนาท พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อยคือ การมี

ส่วนร่วมในการจัดให้มีการประเมินผลและการติดตามผลการพัฒนาบุคลากรตามแผนงานที่วางไว้ การจัดเกณฑ์หรือมาตรฐานในการประเมินผลการพัฒนาเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง การกำหนด ผู้รับผิดชอบในการประเมินไว้อย่างชัดเจน การติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นการพัฒนาบุคลากร ที่ประเมินได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผน/นโยบาย ปัญหาอันดับที่สองคือการมีส่วนร่วมวางแผนให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางในการบริหารและจัดการด้านการบริหารงานบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ ศรีจันทร์ (2545) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบรรพตพิสัย สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่าปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลเมื่อพิจารณารายข้อ ปรากฏว่า ข้อที่มีปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่อันดับที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน อันดับที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การทำงานของบุคลากรในโรงเรียน อันดับที่ 3 ได้แก่การมีส่วนร่วมในการจัดหาสวัสดิการ ที่เหมาะสมให้แก่บุคลากรในโรงเรียน และปัญหาอันดับที่สามคือการมีส่วนร่วมแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพบุคลากรของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของสนอง เครือมาก(2540) ได้วิจัยเรื่องบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ โรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากำแพงเพชร พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษา ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ การรวมประชุมของสถานศึกษามีน้อย การดำเนินงานเกี่ยวกับหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ยังไม่ครอบคลุมทุกเรื่อง การ ปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ปฏิบัติได้เพียงบางเรื่องเท่านั้น

1.4 ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานทั่วไป มีปัญหาโดยรวมอยู่มีระดับปาน กลาง ปัญหาอันดับแรกคือ การมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญชู ชัยเกรี (2549) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนบ้านหางน้ำ หนองแวม (โอดุลย์มภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท พบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษามี 7 ขั้นตอน ปัญหาอันดับที่สองคือ การมีส่วนร่วมปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมลักษณ์ ภูคำแสน (2540) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนด้านการบริหารงาน ทั่วไป มีส่วนร่วมมากได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบาย กำอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน ผล และการบริหารงบประมาณซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสัมพันธ์ อุปลา (2541) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ

ประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น พบว่าปัญหาที่สำคัญคือชุมชนเข้าใจว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของโรงเรียนเท่านั้น สำหรับข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ บุคลากรในโรงเรียนควรมีนุชนสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและชุมชนควรมีส่วนร่วมรับรู้การตัดสินใจกำหนดนโยบายของโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่สำคัญ คือการประชุมคณะกรรมการโรงเรียน ชุมชนมักไม่แสดงความคิดเห็น ส่วนใหญ่จะคล้อยตามประธานในที่ประชุม และปัญหาอันดับที่สามคือ การมีส่วนร่วมประชุมให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการวางแผนกำหนดนโยบายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภพ จันทรา (2540) ได้วิจัยเรื่องการบริหารโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการวางแผนพบว่า การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนจากการสัมภาษณ์ ผู้นำหมู่บ้านพบว่า ส่วนใหญ่ไม่ทราบนโยบายและแผนงานโครงการที่มีต่อชุมชน ชุมชนควรมีส่วนร่วมและให้ความช่วยเหลือที่จะทำได้และดำเนินการ ให้จริงจึงสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

ขั้นตอนที่ 2 จากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม เพื่อนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีประเด็นการอภิปราย ดังนี้

1. รูปแบบการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ คือ เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมประชุมเพื่อแจ้งนโยบายให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตร ให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน ให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการสำรวจแหล่งเรียนรู้และคัดเลือกวิทยากร ในท้องถิ่น และจัดให้มีการศึกษาดูงาน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการใช้หลักสูตร สอดคล้องงานวิจัย คณิต ไชยลังการ (2546) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนไตรมิตร อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ ได้มีส่วนร่วมในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การจัดทำแผนการดำเนินงานตามแผน การติดตามประเมินผลและการรายงานผลโดยได้ให้ข้อเสนอแนะ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาควรเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือทุกครั้ง สม่่าเสมอและควรมีส่วนร่วมมากขึ้นในเรื่องที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วศิณี พิเศษ (2545) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคลากรหลักสูตรในโรงเรียน สังกัดเทศบาล จังหวัดพิจิตร พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ควรจัดให้มีกิจกรรมในการ

จัดวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของการบริหาร ในด้านการดำเนินงาน การใช้หลักสูตรควรจัดให้มีกิจกรรมในการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และในด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ควรจัดให้มีกิจกรรมในการจัดตั้งศูนย์วิชาการและบริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร

2. รูปแบบการมีส่วนร่วมการบริหารงบประมาณ คือ ศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าร่วมวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ผู้บริหารแจ้งรายรับ รายจ่ายของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้งบประมาณ แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนและติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมจัดหาทุนและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า สอดคล้องกับงานวิจัยของถาวร สุขนพกิจ (2545) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานด้วยความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านงานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด โดยทุกงานอยู่ในระดับมาก คือ งานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ งานการให้บริการชุมชน งานการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิฯ งานประชาสัมพันธ์ และงานรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชนตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของศักกราช ฟ้าขาว (2540) ได้วิจัยเรื่องการปฏิรูปการบริหารการศึกษาตามธรรมชาติของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรมของจังหวัดน่าน พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษา คณะกรรมการส่วนใหญ่เห็นว่าในสภาพปัจจุบันควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบคณะกรรมการมากกว่าการให้จัดการศึกษาได้โดยตรง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำทางการศึกษาสูง มีมนุษยสัมพันธ์ ควรส่งเสริมให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา ควรบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการศึกษาไว้ในรัฐธรรมนูญ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภูมิสำเนาอยู่ในชุมชนนั้น ๆ รัฐควรสนับสนุนงบประมาณให้คณะกรรมการระดับต่าง ๆ มากขึ้น ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย การมีส่วนร่วมของชุมชนควรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในองค์คณะบุคคล ที่มาขององค์คณะบุคคลควรมาจากสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างผู้ปฏิบัติ ครูอาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และควรกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นและมีความหลากหลาย รัฐควรปฏิรูปการบริหารการศึกษาอย่างจริงจัง

3. รูปแบบการมีส่วนร่วมการบริหารงานบุคคล คือ เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมวางแผนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร ให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในด้านการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพ เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประเมินโครงการและกิจกรรมของโรงเรียน เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการต่าง ๆ เช่นการจัดนิทรรศการของโรงเรียน เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการคัดเลือกบุคลากรที่มีผลงานดีเด่น และเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นพฤติกรรมของครูที่ชุมชนต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของสัมพันธ์ อุปลา (2541) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น พบว่า ชุมชนเข้าใจว่าภารกิจการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของโรงเรียนเท่านั้น สำหรับข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ บุคลากรในโรงเรียนควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และชุมชนควรมีส่วนร่วมรับรู้การตัดสินใจและการกำหนดนโยบายของโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบต่อแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมากกว่าด้านอื่น ๆ ปัญหาที่สำคัญคือ เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการโรงเรียนมักไม่แสดงความคิดเห็น ส่วนใหญ่จะคล้อยตามประธานในที่ประชุม และโรงเรียนต้องยอมรับในความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการโรงเรียนให้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ หาญประเสริฐ (2544) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอภูเวียงจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะความต้องการให้เด็กได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วถึงทุกคน และมีคุณภาพได้มาตรฐาน กรรมการจากชุมชน จากครูและผู้บริหารโรงเรียนความต้องการมากเช่นเดียวกัน โรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อบทบาทและหน้าที่ของกรรมการสถานศึกษาให้มากขึ้น ควรจัดให้มีระบบพัฒนาศักยภาพของกรรมการสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ควรเปิดโอกาสให้กรรมการสถานศึกษาเข้ามาร่วมปฏิบัติหน้าที่ทุกด้านอย่างจริงจังและต่อเนื่องควรปรับปรุงรูปแบบวิธีการคัดเลือกกรรมการสถานศึกษาให้สามารถดึง คนดี คนเก่ง เข้าสู่ระบบได้

4. รูปแบบการบริหารงานทั่วไป คือ เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมสำรวจปัญหาและความต้องการในการวางแผนเพื่อกำหนดนโยบายในการบริหารสถานศึกษา เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมประชุมวางแผนกำหนดนโยบายการดำเนินงานของสถานศึกษา เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็น/ให้ข้อมูล/คำปรึกษาเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมเป็นคณะกรรมการ

ประเมินภายในของสถานศึกษา เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมเป็นคณะกรรมการช่วยควบคุม กำกับติดตามการจัดกิจกรรมในโรงเรียน และสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายคณะกรรมการ สถานศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุมาศ บุญอินทร์ (2544) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาเพื่อชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของการมีส่วนร่วมของชุมชนประกอบด้วยการมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ การ ให้ความสนับสนุนและร่วมดำเนินงาน การตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงานของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมรับบริการและรับประโยชน์จากโรงเรียน ส่วนบทบาทคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการจัดการศึกษาเพื่อชุมชน มีความสอดคล้องกับระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2543 แยกเป็นกลุ่ม ประเด็นคือ การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา การให้ความเห็นชอบในการ บริหารจัดการ การกำกับและติดตามการดำเนินงานทั้งทางตรงและทางอ้อม การระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น การเป็นวิทยากรบุคคลภายนอกและการประสานงาน การประชาสัมพันธ์ ข้อค้นพบที่แตกต่างจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2543 คือ คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทโดดเด่นด้านการพัฒนา อาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเกิด ครุเจริญ (2544) ได้วิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูใน อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นที่มีต่อ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ คณะกรรมการควรได้ศึกษาทำความเข้าใจใน เรื่องบทบาทหน้าที่ของตน และรัฐควรจัดการอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการ กรรมการควร เสียสละเวลาให้สถานศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะควรเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการทุกครั้ง และรัฐควรจัดค่าตอบแทนการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่องการนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาควรมีการจัดการศึกษาคูณานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา การประกันคุณภาพของสถานศึกษา การใช้แหล่งเรียนรู้และการใช้สื่อ ในการจัดการเรียนการสอน

1.2 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาด้านการบริหารงบประมาณ ควรมีการประชุมเกี่ยวกับเรื่องการเงินของโรงเรียนทั้งเงินในระบบและเงินนอกระบบเพื่อให้กรรมการสถานศึกษารับทราบและควรมีการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่าเพื่อจัดตั้งกองทุนของโรงเรียน

1.3 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการคัดเลือกบุคลากรรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาไปศึกษาอบรม เพื่อพัฒนาบุคลากรรวมถึงสั่งอำนวยความสะดวกของบุคลากรในโรงเรียนเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

1.4 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาด้านการบริหารทั่วไป ควรสร้างเครือข่ายคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรศึกษาความต้องการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานว่าต้องการมีส่วนร่วมในเรื่องใดบ้าง

2.3 ควรวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อให้เกิดรูปแบบที่หลากหลายซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุคประเสริฐ และคณะ. (2544). การกระจายอำนาจการศึกษาในโรงเรียน : บทเรียนจากการศึกษาเรื่องระบบราชการ. ม.ป.ท.
- กรรณิกา ชมดี. (2524). การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจการศึกษา เฉพาะกรณีโครงการสารคดี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กลุ่มศึกษาปัญหาและทิศทางการศึกษาไทย. (2528). การศึกษากับการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : สารมวลชน.
- กัลยา พินเศษ. (2547). รูปแบบการมีส่วนร่วมด้านพัฒนาบุคลากรของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาในสังกัดเทศบาล จังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- กิตติโชค ห้อยยี่งู. (2527). การมีส่วนร่วมของประชาชนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท การศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนถิ่นโสภาวิทยา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3, สำนักงาน (2549). แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. นครสวรรค์ : สำนักงานเขตพื้นที่ฯ. (อัดสำเนา).
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2541). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____ . (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2547). คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กณิต ไชยลังการ. (2546). การมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนไตรมิตร อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จารุมาศ บุญอินทร์. (2544). การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ชญญา อภิบาลกุล. (2544). รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาภายใต้โครงสร้างการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา : กรณีศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศึกษิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชชาติ พวงสมจิตร์. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศึกษิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรงค์ ประสงค์. (2546). การพัฒนาคุณภาพระบบบริหาร การจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณัฐนันท์ เพียงกระโทก. (2546). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนนำร่อง ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพล ชันชไชย. (2527). แนวคิด ความคิดและทฤษฎีในการพัฒนาประเทศและการพัฒนาชนบท. เอกสารการบริหารงานพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ดิณ ปรัชญพฤทธ์. (2532). การบริหารการพัฒนา : ความหมาย เนื้อหา แนวทางและปัญหา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถาวร สุขนพกิจ. (2545). การศึกษาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต. พระนครศรีอยุธยา : สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ทวี ทิมจำ. (2530). โรงเรียนชุมชน. สงขลา : โรงพิมพ์เทียมการพิมพ์.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2545). หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีรภัทร์ เจริญดี. (2542). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรวัสส์ คงทอง. (2542). การถือครองที่ดินกับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในเขตอุทยานแห่งชาติ : กรณีศึกษาประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ธีระ รุณเจริญ. (2546). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- นพพงษ์ บุญจิตรคุลย์. (2534). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิชการพิมพ์.
- นเรศ สงเคราะห์สุข. (2541). แนวความคิดสู่การปฏิบัติ. เชียงใหม่ : สำนักงานโครงการพัฒนาที่สูงไทยเยอรมัน.
- นิพนธ์ กินาวงศ์. (2526). หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2527). แนวนโยบายวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศักดิ์โสภณาการพิมพ์.
- บุญเกิด ครุเจริญ. (2544). การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชู ชัยเกี. (2549). รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนบ้านหางน้ำหนองแขม(โอบุปถัมภ์). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญเทียม อังสวัสดิ์. (2542). การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์. (2539). การศึกษาการบริหารของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญเสริม กิตินาม. (2549). รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ประพันธ์ บรรลุศิลป์. (2531). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพันธ์ สร้อยเพชร. (2547). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์โรงเรียน อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ประภาพร ศรีตระกูล. (2528). การวัดการปฏิบัติ. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์.
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประสพสุข คีอินทร์. (2543). การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของกำนัน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประสิทธิ์ ศรีจันทร์. (2548). รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบรรพตพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2528). การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ :
สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. (2543). กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา.
กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พิสัณห์ หิรัญวงษ์. (2541). " การศึกษาการบริหารโดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี". วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบริหารธุรกิจ. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิสิฐ พิษณานนท์. (2530). การบริหารโรงเรียนกับชุมชน. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- เพลินตา กะถัมพา. (2544). การมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันสารเสพติดของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒประสานมิตร.
- ไพฑูรย์ เครือแก้ว. (ม.ป.ป.) ลักษณะสังคมไทย. ม.ป.ท.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. (ม.ป.ป.) ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน. ,ม.ป.ท.
- ภิญโญ สาร. (2516). หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2541). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการศึกษา
ประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บัณฑิต ชุ่มจิต. (2528). สังคมวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเอส .
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2546) สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.

- วราภรณ์ วงศ์ใหญ่. (2540). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วเรววรรณ เกื้อนนาคี. (2544). การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วศินี พิเดช. (2545). การศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
บุคลากรหลักสูตรในโรงเรียน สังกัดเทศบาล จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วิภพ จันทรา. (2540). การบริหารโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิมล ม่วงเงิน. (2549). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน สถานศึกษาในอำเภอสรรพยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ศักราช ฟ้าขาว. (2540). การปฏิรูปการบริหารการศึกษาตามธรรมชาติของคณะกรรมการ
การศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมของจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต.
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้น
พื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุยฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2544). คู่มือปฏิบัติการโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สนอง เครื่องมาก. (2540). การศึกษาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. พิจิตร : สำนักงานประถมศึกษา
จังหวัดพิจิตร.
- สมชาติ นวสุขกุล. (2541). การศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียน
และสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอน้ำ
พองจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- สมชิต ชันขวา. (2544). การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมมารด ชัยบุรินทร์.(2549). รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมยศ นาวิการ. (2540). ทฤษฎีองค์การ. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.
- สมยศ เผือกจันทิก. (2549). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
ท้องถิ่นเรื่องการเลี้ยงโคนม : กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดหนองโพธิ์และโรงเรียนวัด
ดอน กระเบื้อง อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมลักษณ์ ภูคำแสน. (2540). การศึกษาบทบาทของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สวัสดิ์ แก้วชนะ. (2544). “บทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 5
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.
ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2515). การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2545) “รูปแบบการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา”, วารสารวิชาการ. 8 : 9-11.
- สัมพันธ์ อุปลา. (2542). “การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สามัญศึกษา, กรม. กองการมัธยมศึกษา. (2543). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้น
พื้นฐานระดับมัธยมศึกษา(ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำราญ หาญประเสริฐ. (2544). การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอภูเวียงจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- สุทัศน์ วัฒนสุทธิ. (2544). สภาพการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนของกรรมการโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุนันทา เลहनันท์.(2541). การพัฒนาองค์การ. กรุงเทพฯ : ดี.ดี.
- สุพิชญา ชีระกุล. (2521). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. พิษณุโลก : แผนก
เอกสารและการพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวัฒน์ มุทธเมธา. (2524). ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพฯ : พีระพัฒนา.
- เสริมศักดิ์ วิชาลากรณ์. (2537). ประมวลชุดวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหาร
การศึกษา.นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2541).รายงานการวิจัยเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาไทย. แนวทางการพัฒนา
คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ.
- หวน พินทุพันธ์. (2528). การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พรินต์ติ้ง เฮาส์.
- อดิน รพีพัฒน์, ม.ร.ว. (2527). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและ
วัฒนธรรมไทย ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. นครปฐม : ศูนย์ศึกษา
นโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อภิญา กังสนารักษ์. (2545). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์กรที่มีประสิทธิผลระดับ
อุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2538). การบริหารและทักษะการปฏิบัติ (Management skills and practices)
กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.
- โอวาท สุทธนารักษ์. (2530). บทบาทของผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงในการจัดการศึกษาเพื่อการ
พึ่งตนเองของชุมชนโดยวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Marcoline, J.F. (1990,September) "A survey of shared decision – making in
Pennsylvania : Comparing teacher", **Dissertation Abstracts Intemational** 51 (3) :
701- A.
- Schuler. B.L.(1990, February). " Citizen participation in educational decicion - making",
Dissertation Abstracts International.51(8) : 2595 – A.
- Chapel, R.David. (1995). **The influence of parent leaders on school level
decisions.** University of Southern California.